

NAČRT ZA RAVNANJE Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

OBRAZEC ARIS

0 Splošne informacije		
0.1	Šifra projekta	V5-2567
0.2	Naziv projekta	NextGenSLO: priložnosti znanstvene diplomacije v Severni Ameriki
0.3	Šifra vodje projekta	35652
0.4	Ime in priimek vodje projekta	Gorazd Justinek
0.5	Ime in priimek osebe, ki je v RO zadolžena za podporo pri ravnanju z raziskovalnimi podatki	Podpora pri ravnanju z raziskovalnimi podatki je zagotovljena v okviru raziskovalne organizacije NU. Pri pripravi načrta so upoštevane smernice odprte znanosti in priporočila ARIS za upravljanje raziskovalnih podatkov.
0.6	Interna pravila RO za ravnanje z raziskovalnimi podatki	Ravnanje z raziskovalnimi podatki poteka skladno z internimi pravili raziskovalne organizacije ter z nacionalnimi smernicami odprte znanosti v Sloveniji.
0.7	Verzija NRRP	1.0
1 Povzetek in opis raziskovalnih podatkov		
1.1	Ali boste pri projektu ponovno uporabili že obstoječe podatke predhodnih raziskav?	☒ Da ☐ Ne <p>Projekt deloma temelji na analizi in ponovni uporabi podatkov iz predhodnih raziskav, ki obravnavajo slovensko diasporo, migracije visoko izobraženih kadrov in mehanizme sodelovanja z izseljenskimi skupnostmi. Med ključnimi viri so raziskovalni projekti, ki vključujejo kvantitativne ankete, fokusne skupine ter analitične modele za preučevanje migracijskih profilov in mehanizmov kroženja znanja.</p> <p>Ponovna uporaba podatkov omogoča primerjalno analizo obstoječih empiričnih rezultatov ter njihovo reinterpretacijo v kontekstu aktualnih politik povezovanja z diasporo in znanstveno-tehnološkega sodelovanja.</p>
1.2	Katere vrste podatkov boste ustvarili oz. ponovno uporabili in v katerih formatih bodo shranjeni?	<p>V okviru projekta bodo ustvarjeni oziroma uporabljeni naslednji tipi podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • besedilni podatki (analitični dokumenti, zapisi intervjujev, raziskovalna poročila) • kvantitativni podatki (anketni podatki, agregirane statistične analize) • analitični podatkovni pregledi (preglednice, analitične baze podatkov) <p>Podatki bodo shranjeni v naslednjih formatih:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DOCX / PDF (analitična poročila in besedilni dokumenti) • XLSX / CSV (podatkovne preglednice in kvantitativne analize) • TXT (metapodatki ali spremljajoča dokumentacija) <p>Izbrani formati so široko uporabljeni v družboslovnih raziskavah, omogočajo dolgoročno hrambo ter enostavno ponovno uporabo podatkov.</p>

1.3	Kakšen je namen ustvarjanja, zbiranja oz. ponovne uporabe podatkov in njihova povezava s cilji projekta?	<p>Namen zbiranja in analize podatkov je preučiti strukturo sodobnih slovenskih skupnosti v ZDA in Kanadi ter analizirati vlogo slovenske diaspore v procesih znanstveno-tehnološkega sodelovanja, prenosa znanja in internacionalizacije raziskovalnega prostora.</p> <p>Podatki bodo uporabljeni za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizo demografskih in profesionalnih značilnosti nove slovenske diaspore • identifikacijo načinov sodelovanja med diasporo in institucijami v Sloveniji • analizo institucionalnih mehanizmov, ki omogočajo sodelovanje na področju znanosti, gospodarstva in kulture • pripravo priporočil za oblikovanje javnih politik na področju sodelovanja z diasporo.
1.4	Kakšna je pričakovana velikost podatkov, ki jih nameravate ustvariti oz. ponovno uporabiti?	☒ 0–10 GB ☐ 10–100 GB ☐ 100–1000 GB ☐ >1000 GB
2	Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov	
2.1	Kje bodo podatki med izvajanjem projekta shranjeni in varnostno kopirani?	<p>Podatki bodo shranjeni na varovanih strežnikih raziskovalne organizacije ter v sistemih za varnostno kopiranje, ki jih upravlja informacijska služba organizacije.</p> <p>Redno varnostno kopiranje bo zagotovljeno z uporabo institucionalnih IT sistemov. Dostop do podatkov bo omejen na člane raziskovalne skupine.</p>
2.2	Kako boste izbrali podatke za dolgoročno hrambo?	<p>Za dolgoročno hrambo bodo izbrani podatki, ki predstavljajo relevantno empirično podlago za raziskovalne rezultate projekta, zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anonimizirani anketni podatki • agregirani analitični podatkovni pregledi • metodološka dokumentacija. <p>Podatki, ki vsebujejo osebne informacije ali surove raziskovalne zapise, bodo ustrezno anonimizirani oziroma omejeni za javno uporabo.</p>
2.3	Ali bodo podatki shranjeni v zaupanja vrednem repozitoriju?	☒ Da ☐ Ne
	Podatki bodo po zaključku projekta shranjeni v ustreznem repozitoriju raziskovalnih podatkov.	
3.	Zagotovitev podatkov na način FAIR	
3.1	Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)	
3.1.1	Ali bodo podatki označeni s trajnim identifikatorjem (PID)?	☒ Da ☐ Ne
		Podatki bodo opremljeni s trajnim identifikatorjem (npr. DOI), ki ga zagotavlja repozitorij raziskovalnih podatkov.
3.1.2	Kateri metapodatki bodo ustvarjeni in kateri metapodatkovni standardi bodo pri tem upoštevani?	<p>Za podatke bodo pripravljene osnovni metapodatki, ki bodo vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naslov podatkovnega sklopa • avtorje • opis raziskave • metodologijo zbiranja podatkov

		<ul style="list-style-type: none"> • časovni okvir raziskave • ključne besede. <p>Metapodatki bodo pripravljene skladno s splošnimi smernicami za opis raziskovalnih podatkov v družboslovju.</p>
3.1.3	Ali bodo metapodatki vsebovali ključne besede za izboljšanje najdljivosti in možnosti ponovne uporabe?	☒ Da ☐ Ne <p>Metapodatki bodo vključevali ključne besede, kot so:</p> <p>diaspora, migracije znanja, brain circulation, znanstveno sodelovanje, slovenska diaspora, ZDA, Kanada.</p>
3.2	Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)	
3.2.1	Ali bodo vsi podatki odprto dostopni?	☐ Da ☒ Ne <p>Celotni podatkovni sklopi ne bodo v celoti odprto dostopni, saj lahko posamezni podatki vsebujejo osebne informacije ali podatke, zbrane v okviru anket in fokusnih skupin.</p> <p>Za javno objavo bodo pripravljene anonimizirane oziroma agregirane verzije podatkov.</p>
3.2.2	Kdaj bodo podatki odprto dostopni in za koliko časa?	Podatki bodo javno dostopni po zaključku projekta oziroma po objavi znanstvenih publikacij, ki temeljijo na teh podatkih.
3.2.3	Na kakšen način bo v primeru omejitev pri uporabi omogočen dostop do podatkov med izvajanjem projekta in po njegovem zaključku?	Dostop do določenih podatkovnih sklopov bo lahko omejen zaradi varstva osebnih podatkov ali pogodbenih obveznosti. V takšnih primerih bo omogočen dostop do anonimiziranih ali agregiranih podatkov.
3.2.4	Ali bo za dostop do podatkov oz. njihovo branje potrebna dodatna dokumentacija oz. informacija o ustrezni programski opremi?	☐ Da ☒ Ne <p>Za uporabo podatkov ne bo potrebna posebna programska oprema, saj bodo podatki shranjeni v standardnih formatih (CSV, XLSX, PDF).</p>
3.3	Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)	
3.3.1	Katere geslovnike oz. šifrate boste uporabili pri pripravi podatkov in metapodatkov?	Podatki bodo pripravljene v standardnih in široko uporabljenih formatih (CSV, XLSX), kar omogoča njihovo uporabo v različnih analitičnih okoljih.
3.3.2	Ali boste primorani uporabiti manj poznane ali lastne geslovnike oz. šifrate?	☐ Da ☒ Ne
3.4	Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)	
3.4.1	Na kakšen način boste zagotovili dokumentacijo,	<p>Za podatke bo pripravljena dokumentacija, ki bo vključevala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opis metodologije • definicije spremenljivk • opis raziskovalnega konteksta

	potrebno za ponovno uporabo podatkov?	<ul style="list-style-type: none"> • pogoje uporabe podatkov. Dokumentacija bo vključena v spremljajočo datoteko »README«.
3.4.2	Ali bodo vaši podatki javno dostopni in licencirani z odprtima licencama CC BY oz. CC BY-SA, da bo s tem omogočena čim širša ponovna uporaba?	☒ Da ☐ Ne
3.4.3	Kakšne postopke zagotavljanja kakovosti podatkov boste uporabili?	Kakovost podatkov bo zagotovljena z: <ul style="list-style-type: none"> • metodološkim pregledom podatkov • preverjanjem konsistentnosti podatkovnih nizov • recenziranjem raziskovalnih poročil • internim pregledom analitičnih rezultatov.
4.	Etični in pravni vidiki	
4.1	Ali obstajajo etična ali pravna vprašanja, ki bi lahko vplivala na deljenje podatkov?	☒ Da ☐ Ne Raziskava vključuje analizo podatkov o posameznikih slovenskega rodu v tujini, zato so upoštevani etični standardi raziskovanja ter načela varstva osebnih podatkov.
4.2	Ali boste med izvajanjem projekta obdelovali oz. hranili osebne podatke?	☒ Da ☐ Ne V okviru raziskave se lahko obdelujejo omejeni osebni podatki (npr. v okviru anket ali intervjujev). Ti podatki bodo anonimizirani ali psevdonimizirani v skladu z zakonodajo (GDPR, ZVOP-2).
4.3	Ali bodo med projektom ustvarjene oz. ponovno uporabljene posebne vrste osebnih podatkov?	☐ Da ☒ Ne
4.4	Kako boste uredili lastništvo podatkov in morebitne avtorske pravice na podatkih, ki jih boste ustvarili ali ponovno uporabili?	Lastništvo raziskovalnih podatkov pripada raziskovalni organizaciji, ki izvaja projekt. Uporaba podatkov s strani raziskovalcev je urejena v okviru projektnega sodelovanja in skladno z načeli odprte znanosti.
5.	Drugi raziskovalni rezultati	
5.1	Ali boste poleg podatkov ustvarili ali ponovno uporabili tudi druge raziskovalne rezultate?	☒ Da ☐ Ne Poleg raziskovalnih podatkov bodo v projektu ustvarjeni tudi drugi rezultati, kot so: <ul style="list-style-type: none"> • raziskovalna poročila • znanstveni članki • analitični modeli in konceptualni okviri • priporočila za oblikovanje javnih politik. Ti rezultati bodo objavljeni v skladu z načeli odprte znanosti.

6.	Finančna sredstva	
6.1	Kakšni bodo stroški ravnanja s podatki in drugimi rezultati projekta po načelih FAIR in kako bodo kriti?	<p>Stroški ravnanja z raziskovalnimi podatki so relativno omejeni in vključujejo predvsem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pripravo in organizacijo podatkov • shranjevanje podatkov na institucionalnih strežnikih • arhiviranje podatkov v repozitoriju. <p>Ti stroški bodo kriti iz projektne sredstev.</p>
6.2	Kdo bo odgovorna oseba za ravnanje z raziskovalnimi podatki pri projektu?	Vodja projekta

Verzija dokumenta: 1.0

Datum: 15. 10. 2025